

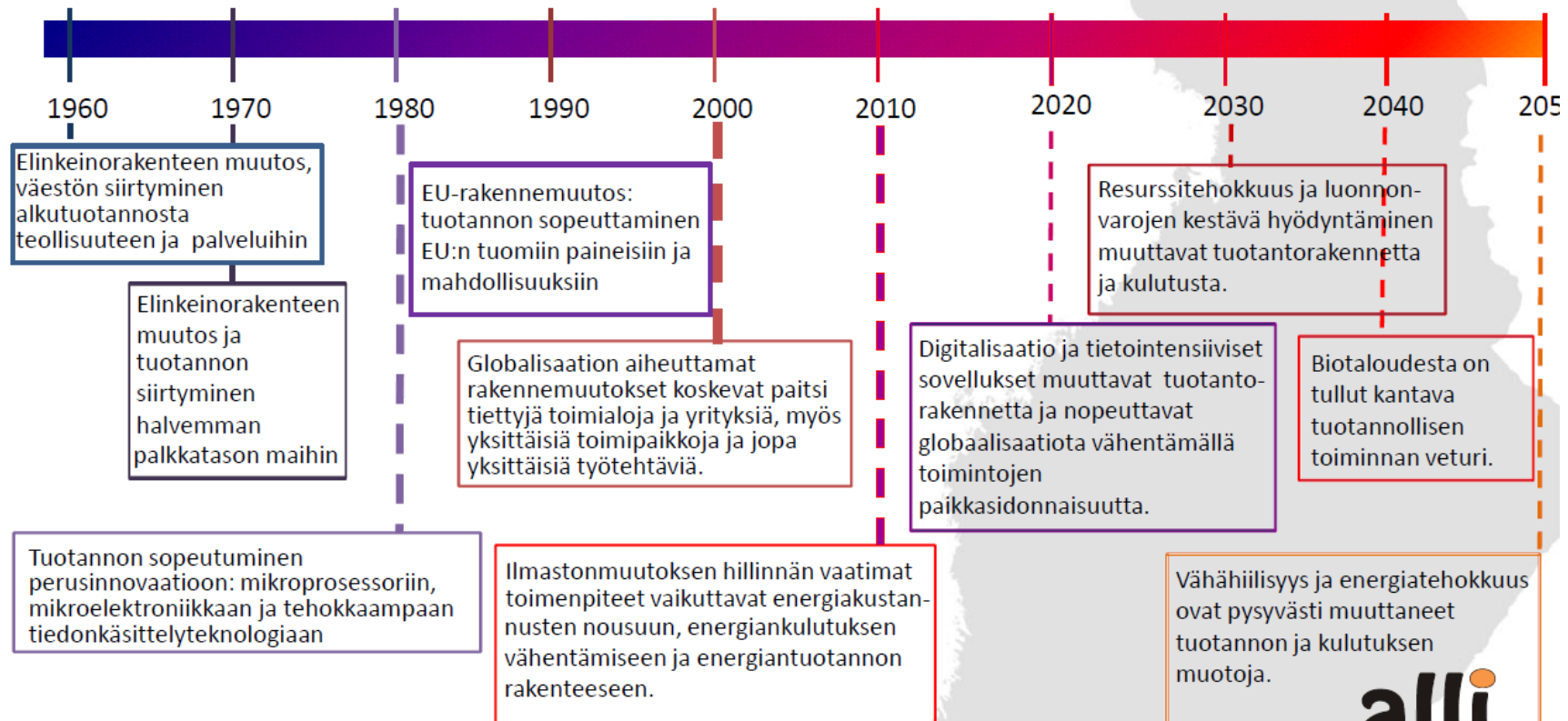

Kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutus- kestävä monipaikkaisuus

Mika Ristimäki
Erityisasiantuntija,
Ympäristöministeriö/ rakennetun ympäristön osasto

Tuotanto ja palvelut muutostilassa

Tapahtuneita rakennemuutosaaltoja sekä meneillään olevia tai odotettavissa olevia rakennemuutosvaiheita

Tietojen lähde: Alatalo ja Tuomaala 2008

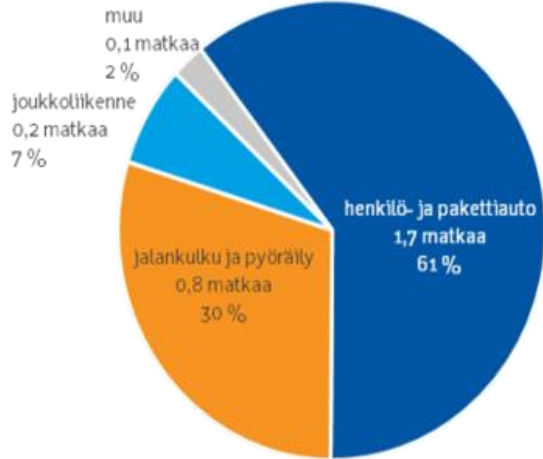
Suurin osa matkoista liittyy vapaa-ajan matkustamiseen

”Vuorokaudessa suomalaiset tekivät henkeä kohden 2,7 matkaa ja liikkuivat näillä matkoillaan 41 kilometriä. Käytetyin kulkumuoto oli henkilöauto, jolla tehtiin keskimäärin 1,6 matkaa ja liikuttiin 31,1 kilometriä. Suurin osa matkoista liittyy vapaa-ajan matkustamiseen.

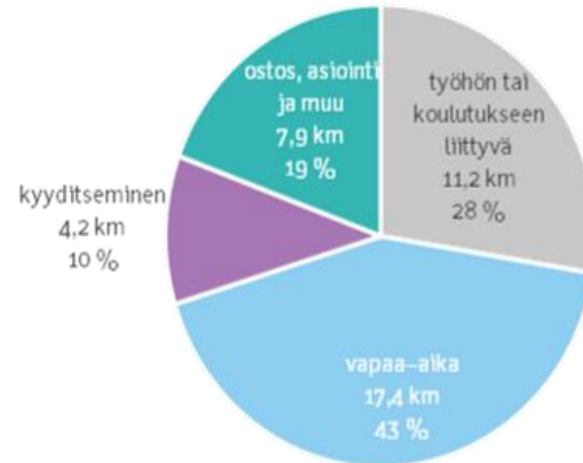
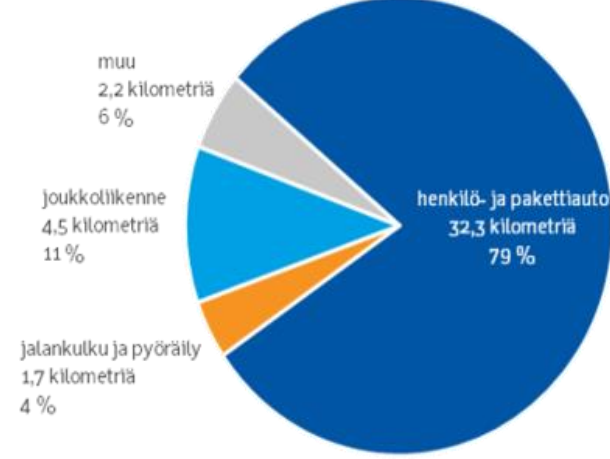
Tiiviissä kaupunkiympäristössä edellytykset liikkua jalan, pyörällä ja joukkoliikenteellä ovat hyvät. Väestön keskittyessä suurille kaupunkiseuduille ja erityisesti kaupunkikeskustojen ytimeen odotuksena on, että liikkumismuotojen työnjako kääntyisi asteittain pois henkilöautoilusta kohti kestäviä liikkumismuotoja. Toistaiseksi tätä suuntausta ei ole nähtävissä tarkasteltaessa ilmiötä koko maan tasolla.

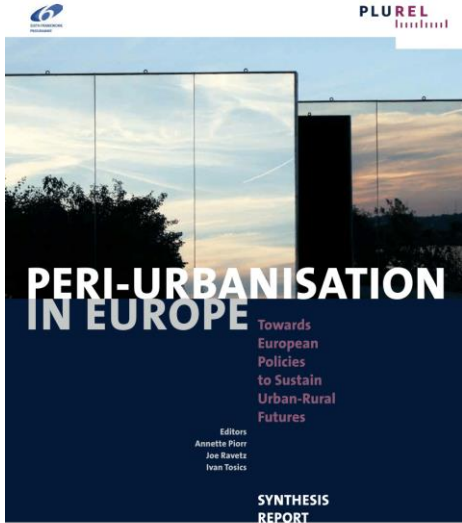
Jalankulun ja pyöräilyn osuudet ovat aiempiin tutkimuksiin verrattuna jotakuinkin säilyneet, joukkoliikenne vähentynyt ja henkilöautoilu kasvanut” (HLT 2016)

suomalaisten matkat kotimaassa,
keskimäärin 2,7 matkaa/henkilö/vrk

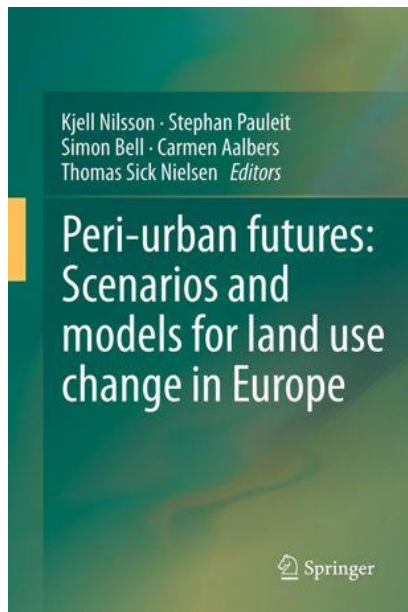
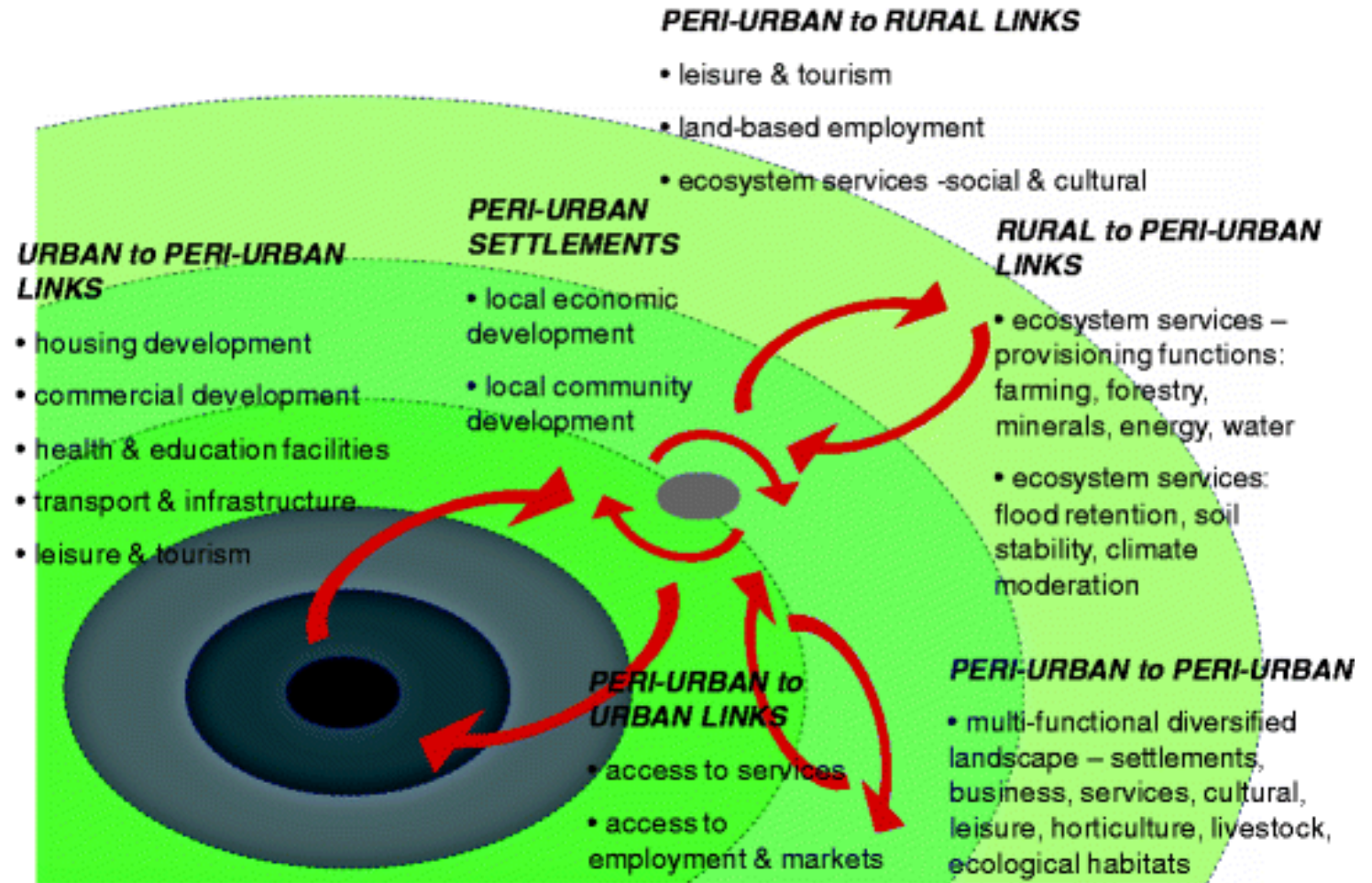

suomalaisten matkat kotimaassa,
keskimäärin 40,7 km/henkilö/vrk

This extends the 'ecosystems services' approach to a wider view on 'services, linkages, functions, values': for integrated development policy in the rural-urban-region (based on Ravetz, 2011).

Maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutus”molempi parempi”

- Maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus on historiallista ja kiinteä osa kaupungistumista sekä alueiden käytön suunnittelua
 - Työssäkäynti ja etätyö, saavutettavuus
 - Maa- aines- ja vesivarat
 - Energia: Hajautetut energijärjestelmät ja -yhteisöt, aurinko-, tuuli- ja biokaasutuotanto
 - Infrastrukturi: Liikenneverkko, viestintäinfrastrukturi, erityisesti nopeat valokuituyhteydet
 - Vapaa-ajan matkat, perhe ja ystävät, harrastukset, virkistyspalvelut ja matkailu
 - Lähiruoka
 - Monipaikkaisuus ja kausiluonteisuus: kakkosasuminen, vapaa-ajan asuminen, monipaikkainen työ ja yrittäjäyys
- Vuorovaikutuksen ja monipaikkaisuuden kestävyystarkastelu
- Selvityksiä aiheesta juuri tehty ja parhaillaan käynnissä. Selvityksessä vuorovaikutuksen ja monipaikkaisuuden kestävyystarkastelu ja ohjauskeinojen kehittäminen
- Maaseudun ja kaupungin kestävä vuorovaikutuksen kehittäminen osa YM:n strategiaa ja kestävä kaupunkikehitystä.
- Selvitysten kautta mahdollistetaan aiheen laajempi ohjelmapolitiikka, joka osa alueidenkäyttöpoltiikkaa, aluepolitiikkaa, liikennepolitiikkaa, ilmastopolitiikkaa jne.
- EU:n ohjelmapolitiikassa Saksan puheenjohtajakauden yksi painopiste

Sijainti – sijainti - monipaikkaisuus

- **Arki** on jo monipaikkaista ja kehitys voimistuu – tilastojen ja ohjauskeinojen kehittäminen laahaa jälkijunassa, mutta nyt aiheesta ratkaisuhakuisia selvityksiä käynnissä hallitusohjelman mukaisesti
- **Ajurina teknologiakehitys** (erityisesti liikenne ja viestintäteknikka ja energiateknikka) , joka mahdollistaa ja voimistaa kaupungin ja maaseudun kestävää **win-win** vuorovaikutusta:
 - Pendelöinti lisää työvoiman tarjontaa ja työllistymistä. Etätyö vähentää ruuhkia ja liikennetarvetta sekä lisää työvoiman tarjontaa. Tarve selvittää vaikutuksia => VN TEAS hankkeessa kestävyysanalyysi tekeillä
 - Kestävät liikenneratkaisut esimerkiksi liityntäliikenteen kehittäminen
 - Alueiden käytön suunnittelun kehittämisessä joustavuuden lisääminen
 - Hajautetut ja hybridit kestävän energiatuotannon ratkaisut
 - Lähiruoka, ruokayhteisöt ja kestävät ruokaketjut
 - Maaseudun virkistyspalvelut ja matkailu => jo nyt suurin osa matkoista liittyy vapaa-ajan matkustamiseen ja osuus kasvaa. Muutakin kuin loma-asuminen ja kakkosasunnot
- YM:ssä valmistellaan valtakunnallista ajantasaista ja mittakaavaltaan skaalautuvaa alue- ja yhdyskuntarakenteen tulevaisuuden kehityskuvaa (VAYK), jossa lähtökohtana monikeskuksinen Suomi, kestävä kaupungin ja maaseudun vuorovaikutus sekä kestävä monipaikkaisuus

Kiitos

Mika Ristimäki
erityisasiantuntija, ympäristöministeriö, rakennetun
ympäristön osasto
puh. 050 406 4933
mika.ristimaki@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

